14

genç sinema

OCAK '71 150 KURUŞ

mao
KÜLTÜR ÇALIŞMASINDA TEK CEPHE

demir özlü
DEVRİMCİ KÜLTÜR CEPHESİ

IV HİSARIN ELEŞTİRİSİ

II ALTINKOZA BİLDİRİSİ

AÇIK OTURUM'dan
yayınlanmamış konuşmalar
ahmet say - halil ergün

muammer özer
KÖRDÜĞÜM ÜZERİNE

genç sinema'dan

Dergimizin onikinci sayısındaki başyazıda şöyle demiştik: «Bu dönemde, dergi yayımlamaktan daha yararlı olduğunu düşünerek; iki sayı atlayıp, 16'lık bir gösterici aldık... Bu habere «Göstereciniz yok muydu?» diyerek şaşıracak olanlara söylemek isteriz ki: Henüz hiçbir şeyimiz yok, ama olmaması için de sebep yok. Kendi göbeğimizi kendimiz kesmek zorundayız, hepsi bu.»

Dergimizin onüçüncü sayısının yayımlanmasından bu yana ise tam altı aylık bir süre geçmiş bulunuyor. Bu uzun süren sessizlik dönemini, topluluğumuzun dağıldığına yoran okurlarımıza son altı ayı kısaca özetleyelim:

12 Temmuz 70 günü, olağanüstü bir toplantı yapan Genç Sinemacılar; topluluklarındaki dağınıklığı ve topluluğu bağlayıcı bireysel davranışları önlemek, daha verimli ve düzenli bir biçimde çalışmak ve örgüt disiplinini sağlamak amacıyla AHMET SONER, METE TANJU, OSMAN ERTUĞ'dan oluşan bir YÜRÜTME KURULU seçtiler.

Ekonomik örgütlenme konusunda ise hazırlıklarını yoğunlaştıran topluluğumuz, göstericinin son taksidini de ödedikten sonra Pentaflex marka, profesyonel, motorlu bir kamera aldı. Şu anda, 16 mm. sinemanın tüm lâboratuar işlemlerini gerçekleştirecek bir stüdyonun hazırlığı tamamlanmak üzeredir. Stüdyomuz 16 mm.'lik sinema çalışması yapan herkese açıktır. Adres: Hammalbaşı Cad. 14/5, Galatasaray.

Dergimiz de bundan böyle her ay düzenli bir şekilde yayımlanacaktır.

GENÇ SİNEMA. Aylık Sinema Dergisi. Sahibi ve Yazı İşleri Sorumlusu : T. Kurtarel. Yazı Kurulu : A. Soner, M. Tanju, O. Ertuğ. Bu Sayıyı Hazırlayanlar : Y. Bozis, Y. Barokas. Yazışma Adresi : P.K. 18 Mecidiyeköy - İstanbul. Yıllık Abone : 15 Lira. İki Yıllık : 30 Lira. Dizgi - Baskı : Latin Matbaası.

28 ARALIK 1970

MAO

kültür çalışmalarında tek cephe

Yeni demokrasinin kültürü bilimseldir. Her türlü derebeylik ve bâtıl inanç düşüncesine karşıdır. Gerçeği olaylardan hareket ederek araştırmayı, somut gerçeği, teori ile eylemin birlik halinde olmasını salık verir. Çin emekçi sınıfının bilimsel düşüncesi bu noktada, Çin burjuvazisinin hâlâ ilerici kalmış maddeciler ve doğa bilimleriyle uğraşanlarıyla birlikte emperyalizme, derebeyliğe ve bâtıl inançlara karşı birleşik bir cephe kurulabilir. Ama ne olursa olsun, gerici bir fikircilikle (idealizmle) birlikte birleşik bir cephe kurmaktan her zaman sakınmalıdır. Sosyalistler, siyasî eylem plânında, bazı fikircilerle ya da hattâ dinî inançlara bağlı olan kimselerle birlikte emperyalizm ve derebeylik düşmanı bir cephe kurabilirler, ama bunların fikirci ya da dinî görüşlerine hiçbir zaman katılamazlar. Yüzyıllarca süren Çin derebeylik toplumunda parlak eski bir kültür kurulmuştu. Bu eski kültürün gelişme oluşumunu aydınlatmak, bunun derebeylik niteliğindeki pürüzlerini ayıklamak ve halkçı özünü benimsemek, yeni ulusal kültürün gelişmesi ve ulusal duygunun gelişmesi için zorunlu bir koşuldur. Ama, her eline geçen şeyi hiç eleştirmeden üst üste de yığmamalı. Az çok halkçı ve devrimci bir niteliğe sahip olan geçmişteki o güzelim halk kültürünü, hâkim derebey sınıfının malı çürümüş şeylerden iyice ayırmalı... Birleşik cephe, tek cephe şu iki prensibe dayanmalı: birincisi birlik, ikin cisi de eleştiri, eğitme, kendini yetiştirme. Birleşik cephede boyun eğici bir tutum benimsemek nasıl yanlışsa, insanlara sırt çevirmek ve onları hor görmek suretiyle sekterlik etmek de o derece yanlıştır. Görevimiz eski kültürün bize faydalı olabilecek aydınlarıyla, eski okuldan sanatçılarla birleşmek, bunlara yardım etmek, bunları yeniye döndürmek, yetiştirmektir. Yetiştirmek için en birinci şart onlarla birleşmektir. Bu görevi yerine getirirsek yardımlarımız çok iyi karşılanacaktır. Bizim kültürümüz bir halk kültürüdür. Kültür emekçileri halka pek büyük bir sadakatla hizmet etmelidirler. Halktan ayrılmamalı, halkla birleşmeli, kaynaşmalıdırlar. Halk kitleleriyle bağ kurabilmek için, onların ihtiyaçlarına, arzularına uymalıyız. Halk için yapılacak her çalışmada, ne kadar övgüye değer olursa olsun, kendi arzularımızdan değil, halkın ihtiyaçlarından hareket etmeliyiz. Halk kitlelerine dıştan şu ya da bu değişiklikleri yapmak ihtiyacında oldukları halde, içten bu ihtiyacın bilincine varmadıkları, bunu yapmak azminde ve arzusunda olmadıkları olur. Bu gibi durumlarda sabredip beklemeliyiz. Bizim çalışmalarımız sonunda

halk kitlelerinin büyük çoğunluğu bu değişiklikleri yapmanın zorunlu olduğunu iyice anlarsa, bu işi sonuna vardırmak azmini ve arzusunu gösterirse, ancak o zaman bu değişiklikler yapılabilir. Böyle yapılmazsa, halk kitleleriyle kurulmuş olan bağların kopması tehlikesi vardır. Halk kitlelerinin katılmasını gerekli kılan her çalışma, eğer halk kitleleri bu çalışmanın gerekli olduğu bilincine varmamışsa, buna seve seve katılmak isteğini göstirmemişse, bütünüyle şekilde kalır, sonunda da başarısızlığa uğrar. «Acele işe şeytan karışır». Söylemeğe gerek yok, bundan, acele davranmamalı anlamını çıkarmamalı. Bu sözlerimizle, sadece serüvenlere atılmamalı, demek istiyoruz. Çünkü, serüvencilik insanı eninde sonunda başarısızlığa götürür. Her çalışma, hele halk kitlelerini ideolojik bakımdan yetiştirmek amacını güden kültür çalışması ve eğitici çalışma için bu böyledir... Bazı kişiler sanat ve edebiyatın sınıflar üstünde olduğu fikrini yaymaya çalışmışlardır. Gerçekte, bunlar emekçi sanat ve edebiyatına karşı burjuva sanat ve edebiyatını tutmaktadırlar. Emperyalistlere hizmet eden bir sanat ve edebiyat da vardır... Bunun adı da vatan hainlerinin sanat ve edebiyatıdır. Bizce sanat ve edebiyat bu saydığımız insanlara değil halka seslenir. Demiştik ki, yeni Çin kültürü, bugünkü safhasında, işçi sınıfının yönetimi altında toplanmış olan geniş halk kitlelerinin emperyalizm ve derebeylik düşmanı kültürüdür. Yaşadığımız dönemde, gerçek halkçı dediğimiz şey, işçi sınıfı tarafından yönetilendir. Burjuva tarafından yönetilen şey halk kitlelerine ait olamaz. Bu söylediklerimiz, tabiî, yeni kültürün unsurları olan yeni sanat ve edebiyat için de doğrudur. Çin sanat ve edebiyatıyla, yabancı sanat ve edebiyatların en iyi geleneklerini muhafaza etmeli, bu zengin mirasa sahip çıkmalıyız. Tabiî, bunları halk kitlelerinin emrine vermek için. Geçmişteki sanat ve edebiyatın şekillerini kullanmaktan hiç çekinmemeliyiz. Bizim elimizde başka bir kalıba dökülüp yeni bir özle zenginleşen bu şekiller devrime de, halka da hizmet edebilecek duruma gelirler.

---

devrimci kültür cephesi

DEMİR ÖZLÜ

Yetişme çağında, uzun yıllar geçmiş dönemlerin batı kültürünün, bu arada hatta burjuva humanist kültürünün etkisinde kalmış bir yazar için Devrimci Kültür sorununun bütün yönlerini ortaya koymak zordur. Ama Türkiye gerek sanatçının yetişmesi ve gelişmesi konusunda, gerekse kendi tarihsel gelişmesi (bunun içinde de kültürel gelişmesi) konusunda çok önemli özel şartlar göstermiştir.

Sanatçının içinde bulunduğu **tarihi, sosyal, kültürel** şartların derinlemesine etkisinde kalmasını, onları yansıtmasını iyice anlıyorum. Bu konuda ona iyice hak tanınması gerektiğine inanıyorum. Ama bu konuda içinde bulunduğu sosyal şartların kölesi olmaması şartıyla, hatta daha iyi bir deyişle o sosyal şartlarla çatışması şartıyla. Çünkü feodal, yarı-feodal veya burjuva-kapitalist bir sosyal dönemin şartları içinde ilerici, devrimci, geleceğe dönük bir çok **çatışan-unsur** taşısa da, genel görünüşüyle (en azından dış görünüşüyle) **(bir dönem için belirleyici görünüşüyle)** tutucu bir görünüşdedir. Bu yüzden, sanatçı, ya da kültür adamı içinde bulunduğu şartlarla çatışarak, derin bir ilişki kurmalıdır.

Hâkim **sosyal şartlarla çatışmak;**

Tarihsel olarak ileri dönemi sezebilmek, hatta sırasında iyice bilmek; hatta derinden duymak;

Kültürel şartlar, kültürel şartlanma ve bu şartlanmayı kıracak olan yerel (mahallî) ve **evrensel** kültür verileri, kültür adamı ve sanatçı için hayatî bir önem taşır. Çünkü sanatçı kültür kaynaklarından beslenir, kültür, kültürü doğurur, kültür sanatı doğurur ve sanat kültüre en derin katkıda bulunur:

Bugünün sanatçısı hangi kültürlerden beslenecek:

— Bu konuda kesince taşıdığım düşünceleri söyleyeceğim: **Toptan batı kültürü düşmanlığı** yanlıştır. Bilimsel rehberimiz marksizm yüzyıllardır oluşan batı kültürünün sonucudur. Ve bugün yayılan da odur. Aktüalize olan odur. Marksist felsefe üzerine kurulu sosyalist ülkeler batı kültürünün bu evrensel dinamiğini de ele geçirmişlerdir. Yayılan bu kültürdür, dinamiği değişerek. Marksizm batı kültürünün sonucudur deyince, ona (marksizm) soğukluk duymak, onu burjuva kültürü ile ya da daha önceki dönemlerin kültürüne yakınlaştırmak, ya da sorunu böyle görmek, her alandaki (hem sosyal alandaki, hem de ondan beslenen kültürel alandaki) diyalektik gelişmeyi (zıtlaşarak gelişmeyi) görmemek, ihmal etmektir.

Toptan batı kültürü düşmanlığı bizi evrensel marksist düşünceyi de yozlaştırmaya, mahallî şartlara indirgemeye, sadece buna, bütün yerine parçaya dalmaya, parçadan bütüne sıçrayamamaya ve parça içinde kaybolmaya götürür. Bu marksist bir tavır değildir. Batı kültürünü anlıyacağız, ama marksist ve devrimci tavırla sosyal-demokratik, liberal burjuva, burjuva humanist, hıristiyan humanist tavırları da birbirinden ayırmayı bilerek. Marksizmi Ahilik'ten öğrenemeyiz, çünkü Ahilik'de büyük bir kültürün parçası olsa da o kültür yayılan, aktüalize olan bir kültür değildir. Ama marksizm'in genel prensiplerini gözden uzak tutmadan Ahi'liği anlayıp, özümseyebiliriz. Kültür verisi olarak da yararlanabiliriz.

Son yılların kültür hayatında ATÜT sorununu gözde büyütmenin ne türlü genelden uzaklaşıp özele kaymaya aydınları götürdüğü görüldü. Ve bu özel içinde de devrimci tavır nasıl yitirildi.

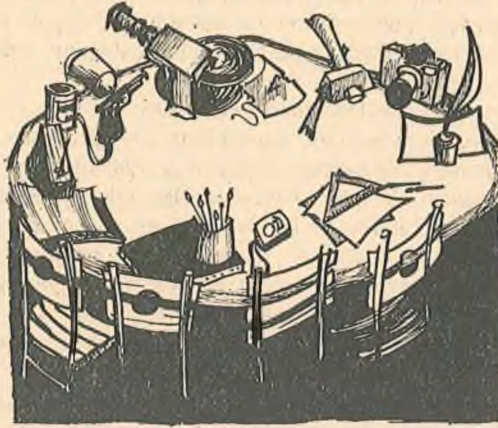
Batı kültürünü bileceğiz. Ama batının da -o ülkelerin de- özel şartlarını bilerek. Bizim devrimle, o ülkelerin sosyal şartlarını aşabileceğimiz ihtimalini de gözden uzak tutmadan, hatta bunu bilerek, bunu düşünerek, onlardan önce devrimi gerçekleştirmeye çalışarak, bu konuda koşullarımızın elverişliliğini ve özelliğini de bilerek.

Batılının neden teferruata daldığını, niçin çok tartıştığını, niçin entellektüel tartışmalar içinde ana - sorunu ve bütünsel meseleyi ikide bir gözden kaçırdığını bilerek; burjuva teferruatçılığını ve burjuvazinin güçlü olduğu yerdeki teferruatçılığı bilerek.

— Halk kültürü ise, egemen sınıfların, kendi ideolojileriyle yetiştirdikleri enteligensiyanın müdahalesi olmaksızın, kendi ekonomik, sosyal düzenini yaşayan halkın kendi yarattığı, geçmişten kalan kültür mirâsı (kalıtı) üzerinde yarattığı kültürdür. Anadolu toprağı üzerinde bir tek halk topluluğu değil, bir çok halk topluluğu vardır; bu halk toplulukları ayrılıklar da gösteren (ama elbette genel çizgisi ile deyimleyebileceğimiz) ekonomik ve sosyal yapıların içindedirler, kültür mirasları arasında da farklar vardır; bu halk toplulukları bazı aydınların sandığı gibi kültürsüz, cahil topluluklar değil, kendine has, derin ve **bütünsel** kültürleri olan topluluklardır. Genellikle Türk Aydını yüzyıllardır yapılagelmiş dış müdahaleler (dış yanıltmalar), edindiği bu ülkede temeli olmayan ideolojiler ve bilinçsiz (kendi şartlarını derinlemesine bilmeyen, üstyapı verilerine göre durumu değerlendiren) batı hayranlığı yüzünden bu halktan ayrı düşmüştür. Bu da doğrudur.

Halk da yaşadığı ekonomik şartların geriliği yüzünden, üstyapı ürünü olan -yer yer de ilerici nitelik taşıyan- kültür verilerine sahip çıkamamaktadır.

Devrimci tavır, halk dalkavukluğu ya da halk kültürü tapıcılığı değildir. Halk kültürünü anlayıp, özümsemek ve özelin (yerelin) kölesi olmadan, onu bütümsel içine sindirerek yerleştirmektir. Bunu da ancak marksist yapabilir.

AÇIK OTURUM

Genç Sinema'nın düzenlediği Birinci **Devrim Sineması Şenliği** Ankara Gösterilerinin üçüncü günü (28 Mayıs 1970 Perşembe) Ankara Birliği Sahnesi'nde yapılan açık oturumun bir kısmı daha önce dergilerde yayımlandı. Yer darlığı yüzünden açık oturumun bütününü değil, hiç basılmamış olan konuşmaları yayımlıyoruz.

AHMET SAY — Evet, yurdumuzda egemen kültür, emperyalist ve yarı-feodal kültürdür. Emperyalist kültür, bütün yaygınlığıyla, bilinçsiz yığınların gözünü boyayan bütün numaralarıyla emekçi yığınların uyanışını geciktirmeye çalışmaktadır. Feodal kültür ise, ileri insanlığın yaratıcı kültür çabasını kendi geri üstyapı kurumlarıyla, geri zihniyetiyle karanlığında boğmaya çalışmaktadır. Evet, yurdumuzda egemen olan kültür, bu iki karşı-devrimci akımın temsil ettiği kültürdür. Ama, bugün Türkiye'de bu iki karşı-devrimci akımın egemen olması, ileri kültür çabasını, halktan yana sanat yaratıcılığını yok edemez. Sanat sorunlarına teoride olsun, pratikte olsun devrimci bir kavrayışla yönelen sanatçılar bizde de çıkmıştır ve çıkmaktadır. Bu, halkımızın devrimci dinamiğinin kültür alanındaki görünüşüdür. Nasıl ki burjuvazinin bulunduğu yerde proleterya da bulunursa, emperyalist ve yarı-feodal kültürün bulunduğu yerde de ona karşıt olarak, ulusal ve çağdaş bir kültür hareketinin gelişmesi doğaldır.

Ama gerçekçi bir tutumla açıklamak zorundayız ki, «ulusal ve çağdaş» nitelikteki sanatçı çaba, doyurucu boyutlara ulaşmamıştır. Ulusal ve çağdaş, bunun yanı sıra halkımızın sanat alanındaki yaratıcılığını geliştirecek denli özgün ve böyle olduğu için de ktileler arasında kolayca yayılan bir sanatçı pratikle karşılaşmış değiliz. Ve bu haliyle sanat alanındaki görünüm, gerçek aydınları karamsarlığa itmektedir.

Kültürel sorunlarda ve özellikle sanat alanında neden istediğimiz gelişmeyi sağlıyamıyoruz? Neden emperyalist kültüre karşı **ulusal** özde, neden yarı-feodal kültüre karşı **çağdaş** nitelikte sağlam çıkışlar yapamıyoruz? Ve neden halkımızın sanatçı yaratıcılığını özgün bir biçimde dile getirerek evrensel çizgiye yaklaşamıyoruz?

Birinci neden, sanatçılarımızın çoğunlukla doğru devrimci kavrayıştan yoksun olmalarıdır. İkinci neden ise, görebildiğimiz kadarıyla, sanatçılarımızın egemen kültüre karşı direnmek isterken, bu yolda çırpınırken, çaresiz bir arayış içinde bocalarken, kozmo-

politizme mahkûm olmalarıdır. Kozmopolitizm, devrimci teorinin en büyük düşmanlarından biridir. Ve sosyalist toplum biçimine geçememiş ülkelerde, ister bizim gibi bağımlı ve geri bir ülke olsun, ister sanayî devrimini yapmış kapitalist ülkelerde olsun, kozmopolitizm yayılma alanı bulabilmektedir. Hatta o denli yayılma olanağı bulmaktadır ki, kozmopolitizmin çeşitli görünüşlerinin aslında bir emperyalist oyunu olduğu kolayca farkedilmemektedir. Bizde de bazı aydınlar ve sanatçılar, bu oyunu yutmuşlar ve kozmopolitizmin etkisine girmişlerdir. Doğaldır ki, bu oyuna gelmenin asıl nedeni, sanatta doğru devrimci düşüncenin sağlam temeller üzerine oturmayışıdır.

Sanatta doğru devrimci bir kavrayıştan yoksun olmamızın da bildiğimiz nedenleri vardır. Üç beş yıl öncesine kadar, doğru devrimci çizgi, politika alanında büyük boyutlara ulaşmamıştır ki, bunun sanat alanına yansıması gerçekleşsin... Ama bugün için durum böyle değildir. Proleter devrimcileri, doğru devrimci çizgiyi büyük bir tutarlılıkla köyde ve kentte eylem alanına geçirmekte, kendisini politika alanında ağırlığı duyulan bir güç olarak kabul ettirmektedir. Bu durumda sanatçı için, doğru devrimci çizgiyi görememek, sosyalizmin bilimini öğrenmemek, proleter devrimcilerinin mücadelesine sırt çevirmek bağışlanamaz. Dönem o dönemdir ki, hâlâ kozmopolitizmin oyununa gelen, hâlâ Kierkegaard ve Ionesco geveleyen kişiler, «sanatçı» sıfatına artık lâyık değillerdir ve tasfiye edilmeye mahkûmdurlar. Dönem o dönemdir ki, proleter devrimcilerinin politik alanda adım adım geliştirdikleri mücadele gibi, sanatçılar da ulusal, çağdaş ve özgün sanat mücadelesini adım adım geliştirmek zorundadırlar.

İşte bu noktaya gelince iyimseriz. Şimdiden, sanatın birçok dallarında, edebiyatta, tiyatroda, sinemada ve başka dallarda devrimci çıkışlar yapılmaktadır. Bu devrimci çıkışlar, politik mücadelemizin yanı sıra geniş boyutlara ulaşacaktır.

Bu açık oturum, sanat alanındaki bu devrimci çıkışın sorunlarını tartışmak üzere düzenlenmiştir.

Yaşasın, ilk adım **tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye'yi** gerçekleştirecek olan proleter devrimcilerinin mücadelesi!

Yaşasın proleter devrimci hareketimizin kültür alanındaki mücadelesi!

Bundan sonra söz alan **Muzaffer Erdost**'un konuşması Aydınlık Sosyalist Dergi (Sayı 24, s. 496) ve Ankara Birliği Dergisinde (Sayı3, s. 76), genç sinemacı arkadaşımız **Mutlu Parkan**'ın konuşması Ankara Birliği Dergisinde (Sayı 3, s. 109), **Ayhan Gerçeker**'in konuşması Ankara Birliği Dergisinde (Sayı 3, s. 82) yayınlandı.

AHMET SAY — Gerçek umut bizim bildiğimiz iktidara geçmektir. Kafka'nın temsil ettiği sınıf zaten iktidardadır ve yıkılmak üzeredir, umudu yoktur. Oysa Kafka'nın içinde alev alev birşeyler yanmaktadır. Bu yangını dile getirir sanatçı yeteneğiyle. Ve Kafka'nın şu tarafını da bilmeliyiz ki, Kafka'yı savunmak için söylemiyorum, sorunu tek yanıyla koymak durumundan kurtulmak için söylüyorum. Burjuvaziye en sıkı yumruklardan birini de Kafka atmıştır. Bütün değerleri reddederken, umutsuzluğa düşerken, bu arada burjuvaziye de vurmuştur. Dostoyevski için de aynı şeyi söyliyebiliriz. Dostoyevski, kendi dönemi içinde fikir olarak çok zayıf bir insan, fakat kendi dönemi içersinde. Hıristiyanlığın ve popülizmin birleştirdiği bir dünya görüşü var, ama güçlü bir sanatçı. Bütün bu değerleri gözönünde tutmak ve halklar arasındaki kültür alışverişi açısından değerlendirmek öyle birden bire olmaz. Beckett denebilir, başka adlar sayılabilir. Fakat egzistansiyalizme yüklenirken, örneğin bir Sartre'in adını anmaksızın sadece Camus'den bahsederek yüklenmek bence doğru değil. Bu benim kişisel görüşüm. Şimdi evsahibi Halil İbrahim Ergün konuşacak.

HALİL ERGÜN — Biz Ankara Birliği Sahnesi olarak kuruluş ilkelerimizde, «Kültür Cephesi» olayının gerekliliği üzerine, eylem yürütmenin zorunluluğundan hareket ederek yola çıktık. Fakat biliyorduk ki bu konu bir oluşum işi, bir süreç işi. «Devrimci Kültür Cephesi» kavramını ortaya atarken, temelde bazı öneriler, bazı veriler gerekli. Yoksa başkan Mao «Kültür Cephesi» meselesini önemle ele aldı diye benimseyip tasarrufuna geçmek, eski alışkanlıklarımızın bir devamı olur. Herşeyi biçimde ele alma alışkanlığı. O zaman on yıldır süren «Kahrolsun Kültür Emperyalizmi» sloganı başka bir deyişe yerini bırakır. Bunları böyle bir eğilimin belirtileri sözkonusu olduğu için süylüyoruz. Meselenin özüne iniş bu alanda da unutulur gibi. Karmaşık bir işleyiş gösteren kültür alanındaki kavgamızda daha serinkanlı daha zor bir yolu benimsemek zorundayız.

Kültür olayının günümüzdeki önemini ve fonksiyonunu iki noktada incelemek doğru olur. Aslında bu iki nokta birbirinden ayrı şeyler değil. Ama meseleye genel bir eğilim görüldüğünden, bizlerin, proleter devrimcilerin, bu meseleyi mücadelemiz adına ele alışımız, bilimsel bir bakışı belirtme bakımından önemli. Nasıl ki bizim dışımızda, «Ekonomik ve Siyasi Bağımsızlık» dan yana olanlarla güçbirliği yanında, kendi çizgimizi bağımsız sürdürüşümüz var, kültür alanı için de bu geçerli.

Birinci nokta; ekonomik ve siyasi bağımsızlık sürecine giren toplumlarda, ister istemez, bu süreç içine, bütün diğer alanlardaki kendini bulma, kendini yaratma özlemi de katılmaktadır. Bu durumu özellikle kültür alanında görüyoruz. Türkiye'de durum bu.

Belirttiğimiz nokta, ülkemizde bağımsızlık savaşı verme durumunda olan, ya da bağımsızlıktan yana bütün millîci güçler için geçerli. Emperyalist-feodal gerici kültür, bütün millîci unsurları tahakkümü altına almış durumdadır. Bizim hareket noktamız bu.

Burada - ikinci nokta diyebiliriz - kendiliğinden bir cephe olayı çıkıyor karşımıza. Karıştırmayalım : Bizim anladığımız «Devrimci Kültür Cephesi» bu değil. Yani emperyalizme ve onun işbirlikçisi durumundaki unsurlara karşı olan ve bu yolda savaşa giren bütün millîcl güçlerin, kültür alanında da bir cephe oluşturması değil. Bizim anladığımız cephe olayı kültür alanını oluşturan bütün kurumların, marksist ideolojinin tayin ediliciliği ışığında yapı değişikliğine uğrayarak, yani kendi içinde devrim yaparak, «Devrimci bir cephe» oluşturmasıdır. Bu cephe elbetteki bağımsızlık savaşına katılan bütün millîci güçlerin kültürel özlemini kapsayacaktır. (Proleter sınıflar dışındaki millîci sınıfların biçimde de olsa gerici kültüre karşı çıkışlarına «devrimci» bir öz kazandırmak bizim görevimizdir). Ama Emperyalist-feodal gerici kültürün baskısını kırmak için, ona karşı bir yapı oluşturmak zorundayız ki bu ancak, çağımızın tek bilimsel yolu olan marksizmi bu alanda hakim kılmakla gerçekleşebilir ve kültürel plândaki mücadele sağlam temellere oturabilir. Çünkü Türkiye toplumunun tarihi gelişiminde, kültürel yapısını ve kültürel ilişkilerini inceleyip doğru değerlendirmek ve onun günümüzün devrimci mücadelesinde kitlelerin eline verip, güçlü bir silâh haline getirmek ancak marksistlerin işidir.

Gene «Kültür Cephesi» konusunda genel bir yanılgı var. Devrimci Kültür Cephesi ideolojik olarak görülüyor. Çok rastlamışızdır; şöyle deniyor: «Türkiyede marksist ideolojiyi anlamak, öğrenmek için gerekli yayınlar yapılmıştır, geriye - kültür cephesi, adına - bunun kitlelere maledilişi kalıyor.» Büyük bir yanılgı. Biz Türkiye'liyiz. İşimiz Türkiye'nin şartlarına müdahaledir. Her türlü alan için bu böyle. Nedir Türkiye'nin şartlarına müdahale? Toplumumuzun tarihsel gelişmesini iyi bilip günümüzle ilgili gerçeğini yakalamaktır. Bu gerçek, Türkiye toplumunun gerçeğidir. Ve bizim devrimci mücadelemizin orijinallığı buradan çıkacaktır. Biz dünya sosyalist hareketine bu orijinalitemiz ile katkıda bulunacağız. İşte ideoloji, bu müdahale işinde tayin edici unsurdur. «Devrimci kültür cephesi» oluşturma eyleminde de fonksiyonu budur.

Devrim savaşında Kültür Cephesinin önemi nedir?

Şunu hemen belirtelim ki devrimci kültür cephesi hemen isteyince kurulmaz. Bu iş kaçınılmaz biçimde şartların zorlamasıyla ortaya çıkar ki, 1970 de kültürel alandaki kı-

mıldanmaların buraya bağlı olduğunu söyleyebiliriz. Ve şunu kesinlikle söyleyebiliriz ki devrimci hareketimizdeki sıhhatsizliğin en önemli nedeni bu alandaki boşluktur.

Gerek devrimci kültür cephesinin kurulmasında, gerek bu cephenin devrim adına katkısında başarıya ulaşmak ve sonuç almak, somut gerçek adına eylem yürütmek, marksist-leninist ilkelerin hakim olduğu bir örgütün varlığına bağlıdır.

Şenlik boyunca sinemanın, yığınlara hitabedebilmesi açısından en önemli kurum olduğu söylendi. Doğrudur. Fakat bu oturumda kurumları ülkemiz açısından, kültürel cephedeki fonksiyonuna göre ele almalıyız.

Burada tiyatro olayını Türkiye ve dünya şartları açısından ele alalım. Sanat olayı bir estetik sorunudur. Devrimci bir sanatçı için ise marksist estetik sorunu. Halen tartışılmakta olan bu konuda en ileri sanat dalı - doğruluğunun sıhhati yönünden - tiyatrodur. Tiyatro adına evrensel geçerliliği olan kurallar vardır. Ülkemizde de, devrimci hareketimizde de en doğru, en ileri teorik biçimleniş içinde olan kurum tiyatrodur.

Mücadelede etkin bir silâh olmanın en önemli şartı olan yapı değişikliği yönünde tiyatroda büyük adımlar atılmıştır. İşçi sınıfının karşı-illizyon niteliği tiyatroda gerçekleştirilme yolundadır. Hemen bu arada şunu belirtelim: Bir eskinin toptan batı hayranlığını, toptan batı düşmanlığı haline getiremeyiz. Batıda emperyalist kul köle edici kültür yanında, devrimci kültür direnişi de var. Bu bizim yeni kültürü oluşturma savaşımızda güçlü bir kaynaktır. Bu bizim kültürümüzü bütün yönleriyle ortaya çıkarmış değildir. Yabancı kültürleri ortadan kaldırdığımızda yerine koyacak bir kültür bütünlenişimiz yok. Onun için batı burjuva kültürünün ilerici yanlarından da proleter ideoloji süzgecinden geçirerek kendi kültürümüze katkı aramak zorundayız. Pratik alanda da tiyatronun önde gelen nitelikleri var :

1 — Ekonomik yönde biçimleniş daha kolay, daha kısa sürelidir.

2 — Hergün direkt alışverişi yönünden, gelişmeye daha açıktır.

3 — Sonra devamlı bir salon sözkonusu olduğundan, fiilî olarak bütün kültür kurumlarını toparlayıcı niteliği vardır. Bu en önemli niteliğidir. Salona çeşitli organizasyon biçimleriyle getirilen seyirci —sınıfsal bir ayırım yapmıyoruz— bütün kurumlarca ele alınabilir durumdadır. Örneğin salona getirilen işçi karşısına, ya da başka bir seyirci kitlesine bir saz ozanı, bir şair de çıkarabilir. Bu değiştirme amaçlayan eylemimizde ortak verilere varma olanağı sağlayabilir.

Yapı değişikliğinden söz ediyoruz. Nedir yapı değişikliği? Örneklerle açıklamaya çalışalım: Devrimci hareket, tarihin kaçınılmaz sonucu, toplumun her alanında kendini gösterecektir. Emperyalizmin İşçi Partisi yoluyla devrimci potansiyeli yok etmek plânlarını hepimiz biliyoruz. Hatta son günlerde TİP, içindeki gerçek devrimci çıkışı polisle işbirliği yapan yöneticiler yoluyla nasıl yoketmeye çalıştığını hepimiz biliyoruz. Emperyalizm ve işbirlikçileri bu politikalarını her alanda uygulayacaklardır. Hele bu özellikle kültür alanında daha dolambaçlı, daha keskin ve etkili olmaktadır.

On yılı aşkın folklor müziğinin büyük gürültülerle ele alınışı var. «Halk müziğini çağdaş düzeye ulaştırıp, ulusal müziğimizi oluşturacağız.» Bakalım bu çıkışlar sonucu nedir elimizdeki: Gece kulüplerinin yaldızlı neon lâmbaları Bir yandan devrimci ulusal müzik ticareî meta haline getirilirken, bir yandan da devrimcilerin gözleri boyanmaya çalışılıyor. Tiyatro için de aynı şey. Yıllardır devrimci tiyatroculuk yapılıyor. Ulusal tiyatro adına neler şekillenmiştir. Devrimci potansiyel alabildiğine istismar edilip, ticarî meta haline dönüştürülmüştür.

Nedir bunların sebebi? Bütün bunlar emperyalizmin tezgâhladığı plân içinde olmaktadır da ondan.

Eğer biz çağımızın en devrimci sınıfı proleteryanın ideolojisini eylem klavuzu edinmişsek, bütün alanlardaki eylemimizi bu bakış açısından ele almak zorundayız.

Burjuva dünya görüşünün oluşturduğu kalıplar içinde eylem yürütmek bizi oportünizme, ihanete götürür.

Tiyatroyu ele alalım: Burjuva sınıfı sömürüsünü sürdürmek için halkı baskı altında tutma, uyutma adına üst yapı kurumlarından yararlanmaktadır. Bir üst yapı kurumu olan tiyatro da bunlardan biridir. Burjuva dünya görüşünün ürünü olan dramatik tiyatro, dünyanın ve insanın değişmezliği üzerine kurulmuştur. Biz dünyayı ve insanı değiştirmeyi amaçlayan adamlarız. Sahne de bu amaçlarımıza hizmet etmelidir. Yâni burjuvanın illizyona dayanan, boşaltıcı tiyatrosunun karşısına bilinçlendirici, zihinsel takibi amaçlayan tiyatro anlayışını çıkarmak zorundayız. Bunun için, bütün burjuva kalıplarının kırıldığı, Marksist dünya görüşünün hâkim olduğu sahne olayının üstünde sistemleşmek zorundayız. Bunun için de, sahneyi oluşturan bütün unsurların: Teknik yönetmen, yönetmen, oyuncu, dekorcu, ışıkçı, ejektör, yazar vb. bu sisteme uygun yapı değişikliğine uğramaları gerekir.

YAŞASIN YANILTILMIŞ KAFALARIN UYANIŞI
YAŞASIN AYDINLATILMIŞ KAFALARIN BİRLİĞİ
YAŞASIN ULUSAL DEVRİMCİ KÜLTÜR
YAŞASIN DÜNYA HALKLARININ KÜLTÜR DAYANIŞMASI
YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE

Sansür Kurulu tarafından yasaklanan Yılmaz Güney'in «Umut» adlı filmini Yeşilçam düzeni içinde değerlendirerek bireysel bir çıkış olarak nitelendirsek de, kendi çizgimime aykırı görsek de, faşist sansür karşısında filmin yanında yer alır, onu destekleriz.

GENÇ SİNEMA

MUAMMER ÖZER

« kördüğüm » üzerine

Çözülmesi gereken bir değil, bin kördüğümümüz var bizim. Çözmeliyiz bin taneden önce birini sonra dokuzyüzdoksandokuzunu. Ben sadece bu bin taneden birini göstermek istedim.

Kördüğüm'ü iki yıl önce tasarlamış, iç çekimler için gereken izni almıştım. Fakat ekonomik olanaksızlıklar nedeniyle ancak bir yıl önce filmi gerçekleştirebildim. Önceleri sadece işçilerin bir günlük yaşantılarını (bir günlük yaşantının ömür boyu tekrarlandığını) göstermek istemiştim. Konunun güçsüz olduğunu düşünerek daha sonra sembolik bir bölümün çekimini yapıp diğer bölümle montaj edince, filim, seyredenlere bir şeyler söyler oldu.

Demiryolu fabrikalarında filim çekmek için genelmüdürlükten aldığım izni fabrika müdürü «aradan uzun zaman geçmiştir» gerekçesiyle iptâl etti. Halk Eğitim Merkezi aracılığı ile Eskişehir Vagon fabrikasında filim çekmek için ikinci bir izin koparabildim. Elimdeki negatif 6-7 senelik, Kamera ise 15 yaşından büyük gösteriyor. «Ne çıkarsa bahtına» diyerek iç çekimlere başladım. Sık sık arıza yapan kamerayı açıp onardıktan sonra tekrar çekime devam ediyordum. Bu arada filmin bir kısmı da ışık almış oluyordu. Bir akşam işçileri taşıyan banliyö treni üstünden çekim yaptıktan sonra istasyon kalabalığını filme alıyordum. Çalışırken yanıma bir polis geldi, beni karakola davet etti. Karakolda öğrendim ki tren askeri bölgeden geçerken filim çekmişim. Kondüktör de casus olabileceğimden kuşkulanıp polise bildirmiş. Aranmadık yerim kalmadı. Pozometrenin ne olduğunu sordular. Anlattım ama, anlıyan olmadı. Telsiz ya da bomba sanıyorlardı. Birinci, ikinci, üçüncü şubelerde ifadem alındı. Suç bulamayıp serbest bıraktılar.

Dağda geçen sembolik bölüm için biri zayıf, öbürü şişman iki işçi aradım. İşçi arkadaşlara konuyu anlattım, oynamaktan kaçındılar. Bankada çalışan biri ile sinema kursuna devam eden bir arkadaşa konuyu daha başka türlü anlatarak filimde oynamalarını sağlıyabildim. Çekim bitene kadar güçlükler ve terslikler sürüp gitti. Filim banyodan geldikten sonra negatifin bayatlığından dolayı tonların zayıf olduğunu ve küçük noktacıklarla dolduğunu gördüm. Filim istediğim gibi olmamıştı. Kaba montajı yaptıktan sonra Almanya'ya gitmek zorunda kaldım. Filmin ince montajı ile müziğini Genç Sinemacılar yaptılar ve Devrim Sineması Şenliği'nde gösterdiler.

Kördüğüm'de şunu anlatmak istedim: İşçi, kendini hür sanan prangalı bir mahkûmdur. Filmin sonu bir gün mutlaka gerçekleşecektir. Belirtileri aldı yürüdü.

dördüncü hisar kısa filim yarışması üzerine

YÜRÜTME KURULU

Geçen yılki yarışma sonucunda Robert Kolej'de dağıttığımız bildiride şunları söylemiştik: «**Üç yıldır yapılan Hisar yarışması artık burda, bugün bitmiştir. Eğer zoraki sürdürülmek istense bile kendi öğrencilerinden başka katılacak yarışmacı bulamıyacaktır Robert Kolej.**» (1). İğreti temeller üzerine kurulmuş olan yarışmanın, çöküşünü hızlandırmak amacı ile üçüncü Hisar'a karşı çıkmıştık. Oysa Robert Kolej sinema kulübü, bu kaçınılmaz çöküşü ertelemek için her yola başvurarak dördüncü Hisar'ı düzenledi. «Şimdi sıra Dördüncü Yarışmada. Bu yarışma kendinden öncekilerden **çok daha ötede bir forumdur**... Olanaklarımız elverdiği oranda HİSAR, bir öncekileri aşacak biçimde düzenlenecektir, aslında HİSAR sürekli aşama geçirmiş ve yapıcı eleştirilerin hepsi yerine getirilmiştir» (2) gibi kaypak sözlerin ardına sığınan yöneticiler, yarışma öncesi böyle demişken, yarışmanın sonunda bu işin artık bittiğini bir yıl gecikme ile söylemek zorunda kaldılar. «IV. YARIŞMA SONUNCU YARIŞMA OLDU (3). Buna da bir kılıf bulan Sinema Kulübü, «Hisar Yarışmasının, Türkiye Sinema Kulüpleri Federasyonu'nun kararıyla bundan böyle Robert Kolej tarafından düzenlenmeyeceği, yarışmayı İstanbul ve Anadolu sinema kulüplerinin meydana getirdiği Federasyonun üzerine aldığı» nı açıklamıştır (4). Paçaları ıslattıktan sonra dereyi görebilen bazı kişiler, yarışmanın olumsuzlaştığını keşfederek Hisar'a karşı yazı yazdılar (5). Jüri Başkanı Mengü Ertel'in fetvası şöyle: «... katılan filimlerin gittikçe şartlandığı, kalıplaştığı görülmektedir. Başka bir deyişle bu yarışmaların sonucunda bir **(Hisar Film türü)** doğmuştur» (6). Atillâ Dorsay'ın çok isabetli bulduğu, başkanın bu sözlerini bizler geçen yıl şöyle dile getirmiştik: «**Önceki yarışmalarda ödül alan filimleri taklit edip, bu yarışmaya katılan bazı kurnaz yarışmacılar (jüriye göre filim yapmak) gibi yeni bir filim türü icâdetmiş oluyorlar... Jüri turistik filmlere mi ödül veriyor, gelsin kartpostal tabiat manzaraları. Bunalım filimleri mi geçer akçe, gelsin eli bunalımında sinemacılar**» (7). Jüri ve şürekâsının, geç de olsa gerçeği keşfetmelerini olumlu buluyoruz yine de. Ama takınılması gereken tavır, hiç bir filme ödül vermemek olmalıydı; yoksa bazı filimlere övgüler düzmek değil. Bu çelişkiyi bile göremeyen jüri kalkıp şunları söylüyor: «Belirli bir çevreyi **toplumsal çelişkileriyle yalın bir biçimde** ve **güçlü bir anlatımla** ele aldığı için ödüle hak kazanan Tanyeli, Kombinezon filmiyle de seçtiği konuyu renk öğesini **ustaca kullanarak** derli toplu bir biçimde ve **gerçek düş dengesini başarıyla kurarak anlatması** gerekçesiyle...» (8). Biz filimlerde jürinin gördüklerini göremedik. Böylesine boş ve yaldızlı sözü nasıl biraraya getirebildiklerine de aklınız ermedi.

1/29 Haziran 1969 Pazar günü yayınladığımız Beşinci Bildiri'den. **Genç Sinema** dergisi, sayı 8, s. 5.

2/**Görüntü** dergisi, sayı 7, s. 5 ve 25'den. **Siyahlar bizim - Y.K.**

3/10 Ekim 1970 Pazar tarihli **Milliyet** gazetesinden.

4/Önceki gazeteden. Gelecek yıl düzenlenecek olan yarışma, yine aynı politikayı uygulamak niyetinde ise, Genç Sinema'nın karşı çıkışı çok daha sert olacaktır.

5/Tanju Akerson — **IV. Hisar yarışması ve kısa filmin çıkmazı!.** — 12 Ekim 1970 Pazartesi tarihli Akşam gazetesi. Çıkmazda olan kısa filim değil, Akerson'un kendisidir. Atillâ Dorsay — **Dördüncü Hisar kısa film şenliği bitti** — 13 Ekim 1970 Salı tarihli Cumhuriyet gazetesi. Yazıdaki «Biz, Türkiye'de... düşünüyorduk... Biz, sinemanın... inanıyorduk... ki biz, Türkiye'de... tuttuk, koruduk, savunduk...» sözleriyle neyin, hangi örgütün sözcülüğünü yapıyor Dorsay, arkasında kendi gibi yüzlerce kişinin mi olduğunu sanıyor. Alçakgönüllü olun bay Dorsay, sadece kendi adınıza konuşun.

6/Dipnot 3'de gösterilen gazeteden. **Siyahlar bizim** değil — Y.K.

7/28 Haziran 1969 Cumartesi günü yayınladığımız Dördüncü Bildiri'den. **Genç Sinema** dergisi, sayı 8, s. 3-4.

8/Dipnot 3'de gösterilen gazetedeki «Jüri kime, neden oy verdi» adlı yazıdan. **Siyahlar bizim — Y.K.**

«görüntü»nün ODTÜ sinema kulübü bildirisini eliştirisi üzerine

Robert Kolej Sinema kulübünün Görüntü dergisinin 7. sayısında ODTÜ Sinema Kulübünün bildirisindeki bazı konular eleştiriliyor. Bunları teker teker ele alacağız ve cevaplayacağız. Fakat cevabımız yalnızca **ODTÜ Sinema Kulübünün Bildirisi üzerine** adlı yazıyla ilgili olmayacak; genel olarak Hisar Yarışmasının ve Robert Kolej Sinema kulübünün eleştirisi niteliğini taşıyacak.

Bizlere yöneltilen ilk suçlama bizim «ben senden daha devrimciyim» anlayışı içinde hareket ettiğimiz ve giderek Hisar'ı da bu anlayışla yorumladığımız yolunda. Bir kişinin veya örgütün bir diğer kişi veya örgütten daha devrimci olması nesnel bir olgudur ve ancak eylemle kanıtlanabilir. Robert Kolej Sinema Kulübünün eylemini şöyle bir gözden geçirelim. Burada yalnız Hisar Yarışmasını ele alacağız. Yarışmanın amaçları şöyle sıralanmış:

«1 — Yurdumuzdaki sinema kültürüne hizmet etmek.

....

4 — Amatör çalışmaları **tarafsız** (altı tarafımızdan çizildi) bir şekilde değerlendirmek ve ödüllerle amatörlerin malî yeteneklerini elimizden geldiğince genişletmek, destek olmak.

5 — Bir yıl içinde yurdumuzda yapılan amatör film çalışmalarını bir arada göstermek, böylelikle hem **halka** (altı tarafımızdan çizildi) tanıtmak hem de yapımcıların birbirleriyle ve eserleriyle mukayeselerini doğrudan doğruya kendilerine yaptırmak...

....

8 — Amatör çalışmaları **tarafsız** (altı tarafımızdan çizildi) şekilde değerlendiren ve teşvik eden yarışmaların yapılması için yurdumuzda gerekli ortamı hazırlamakta öncülük etmek.» (Görüntü, sayı 4, s. 12)

Önce birinci maddeyi ele alalım. Bizim sinema kültürüne hizmet etmek gibi bir amacımız yok. İçinde bulunduğumuz ortamda, amacımızın devrim yapmak olduğuna inanıyoruz; elimizde bir araç var, bu aracı amacımız için kullanıyoruz. Bugünkü görev kit-

lelere bilinç taşımak, sinemacı olarak elimizdeki araç sinemadır. Amaçlarınızı sıralarken 4. ve 8. maddelerde tarafsız kalmaktan söz ediyorsunuz. Görüntünün 7. sayısında «Hisar üzerine Özeleştiri» başlıklı yazınızda bu amacınızı (tarafsız değerlendirme) şöyle anlatıyorsunuz: «kısa filmciyi belirli çizgilerle sınırlamak en azından kısa filmi boğmak olur, sanatçıyı öldürmek olur», «önce kısa filmci ortaya çıkmalı sinema dilini iyi bir şekilde kullanmalı, sonra da devrim için sinemasıyla savaşmalıdır». Ayrıca derginizin 5. sayısının 3. sayfasında «... ancak bizim amacımız bugünkü yerli profesyonel sinemanın son derece kısıtlı olanakları dışında yerli sinemaya geçmek isteyen sanatçılara bir çalışma, kendini deneme, kişiliğini ve sanat geleneğini gerçek devrimci bir anlayışla araştırarak, yurdumuza özgü anlatımlara oturtabilmesini sağlayacak ortamı yaratmaktır.» İşte bizi, Hisar'ın Yeşilçam'a yetenekli yönetmenler yatiştirmeyi amaçladığı hakkındaki yargıya yukarıdaki kuramsal yanlışlarınız götürdü. (Bir başka yazımızda bunların neden kuramsal yanlışlar olduğunu ele alacağız). Amaçlarınızın 5. sinde amatör çalışmaları halka tanıtmaktan söz ediyorsunuz, bunu Robert Kolej'de düzenlenen yarışmalarla nasıl yaptığınızı merak ettik.

Bütün bunların yanı sıra şöyle diyorsunuz: «İkinci yarışmada bu ödüllerin bağımlılık kazanması kulübümüzü kesinlikle bunları reddetmiye zorlamıştır.» (Hisar üzerine özeleştiri, Görüntü sayı 7 s. 4) Önce ödüllerin bağımlılık kazandığı kabul ediliyor, bu olumlu bir tavır. İkinci yarışmada reddedildiğine göre bu emperyalist kuruluşlar yine ödül dağıtmaya gönüllü, yani yarışmadan memnun kalmışlar. Yine aynı yazıda şöyle deniyor: «Ön jüri şimdi asıl jüri tarafından seçilecek, böylelikle sinema kulübünün yargısı ortadan kalkacak». İlk olarak kalkmaz; asıl jüriyi kim seçecek?, Robert Kolej Sinema kulübü yetkilileri değil mi? Asıl jüriyi sen seçeceksin, o da ön jüriyi seçecek ve filmlerin seçiminde senin etkin olmayacak. Hadi bu nasılsa oldu diyelim, eğer sinema kulübünün bilincinden ve iyi niyetinden kuşku yoksa neden böyle bir tedbir düşünülüyor? Cesur olalım kardeşler, kendimizi açık seçik ortaya koyalım, yargılıyabilelim. «Biz buyuz ve filmleri şöyle veya böyle yargılayacağız» diyebilelim.

Bizi «devrimcilikte tekelcilikle» suçluyorsunuz. Biz bildiri ve yazılarımızda kavgamızın kuramsal sorunlarını tartışır, eleştiri ve özeleştiriler yaparız. Bu açıdan bakılınca Hisar'ı eleştirmemiz son derece doğal ve gereklidir, yanlış veya zararlı gördüğümüz tavırları eleştirmemiz nasıl devrimcilikte tekelcilikle ilgili görülür. Hele hele bütün demokratik güçlerin aynı cephede savaşa çağrıldığı bir ortamda.

Görüyorsunuz ya kardeşler, iyi niyetli olmanın yanı sıra, başka dikkat edilmesi gereken şeyler de vardır doğru eylem koymak için.

ODTÜ ÖB SİNEMA KULÜBÜ

ALTINKOZA FİLM ŞENLİĞİ ÜZERİNE BİLDİRİ

Devlet Film Arşivi ile Adana Belediyesinin işbirliği sonucu 19 - 26 eylül tarihleri arasında yapılan 2. Adana Altınkoza Film Şenliği karşısındaki tutumumuzu kamuoyuna bildiririz.

1 — Devlet Film Arşivinin hazırlamış olduğu yönetmeliğinde :

«a/Türk Sineması ürünleri arasında en iyilerini seçip, onlara ödüller vererek, kaliteli filimlerin yapılmasını teşvik etmek,

b/Sinema sanatçılarını ve mensuplarını yılda bir defa Adana'da biraraya getirerek burada; yarışma, tartışma, açık oturumlar, filim gösterileri, kültür programları v.s. gibi çalışmaların yapılmasını sağlama yolu ile Türk Sinemasının gelişmesine yardımcı olmak.

c/Yukardaki çalışmalarla halkın iyi filimlere dikkatini çekmek.» gibisine oportünist görüşlerin dile getirildiği, mevcut kötü filimler arasından kötünün iyisini seçmek esasına dayanan Altınkoza Şenliği, geçen yıl birincilik verilen «Kuyu» sapıklığından ve bu yıl ikinci olan «Bir Türke Gönül Verdim» saçmalığından sonra Devlet Film Arşivi'nin sinema alanında çarpık bir ideolojiyi yayma ard-niyetini açık-seçik ortaya çıkarmıştır kanısındayız. Ayrıca bu yıl kısa filimlere de el atılmış ama bu alanda çalışan devrimci sinemacıları, kurulan tuzağa düşürememişler ve beklenilen sayıda filim toplayamamışlardır.

II — Emekçi halkımız, yurdunu sömüren Amerikan emperyalizmi, işbirlikçi sermaye ve feodal mütegallibe üçlüsüne karşı «Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye» için devrimci mücadelesini verirken; yığınları ekonomik, politik ve külüürel yönlerden sömüren Yeşilçam sinemasının Altınkoza Film Şenliğini tezgâhlıyan Devlet Film Arşivi'ni, sinema cephesinin devrimcileri olarak protesto ederiz.

GENÇ SİNEMA

SOL YAYINLARI

- KAPİTAL (Birinci Cilt), Karl Marx, 50 lira
- KAPİTAL (Üçüncü Cilt, Birinci Kitap), Karl Marx, 15 lira
- EKONOMİ POLİTİĞİN ELEŞTİRİSİNE KATKI, Karl Marx, 15 lira
- FELSEFENİN SEFALETİ, Karl Marx, 10 lira
- KAPİTALİZM ÖNCESİ EKONOMİ ŞEKİLLERİ, Karl Max, 8 lira
- FRANSA'DA SINIF MÜCADELELERİ, Karl Marx, 8 lira
- ÜCRET, FİYAT VE KÂR, Karl Marx, 4 lira
- ÜCRETLİ EMEK VE SERMAYE, Karl Marx, 3 lira
- YAHUDİ MESELESİ, Karl Marx, 3 lira
- ANTİ - DÜHRİNG, F. Engels, 20lira
- DOĞANIN DİYALEKTİĞİ, F. Engels, 20 lira
- GOTHA VE ENFURT PROGRAMLARININ ELEŞTİRİSİ, Marx, Engels, 10 lira
- FELSEFE İNCELEMELERİ, Marx, Engels 7,5 lira
- EMPERYALİZM, Lenin, 8 lira
- NE YAPMALI, Lenin, 10 lira
- İKİ TAKTİK, Lenin 7,5 lira
- BİR ADIM İLERİ, İKİ ADIM GERİ, Lenin, 10 lira
- ULUSLARIN KADERLERİNİ TAYİN HAKKI, Lenin, 7,5 lira
- TOPRAK MESELELERİ, Lenin, 8 lira
- NİSAN TEZLERİ VE EKİM DEVRİMİ, Lenin, 12,5 lira
- İŞÇİ VE KÖYLÜ İTTİFAKI, Lenin, 8 lira
- SOSYALİZM VE SAVAŞ, Lenin, 10 lira
- "SOL" KOMÜNİZM, BİR ÇOCUKLUK HASTALIĞI, Lenin, 7,5 lira
- MARKSİZM VE MİLLÎ MESELE, J. Stalin, 7,5 lira
- SOSYALİST EKONOMİNİN MESELELERİ, J. Stalin, 7,5 lira
- SAĞ VE SOL SAPMALAR ÜZERİNE, Stalin, 10 lira
- LENİNİZMİN İLKELERİ, Stalin, 10 lira
- TEORİ VE PRATİK, Mao Çe-tung, 10 lira
- EMPERYALİZMLE MÜCADELE, Mao Çe-tung, 7,5 lira
- MAO ÇE-TUNG, (hayatı), Edgar Snow, 7,5 lira
- HALK SAVAŞI, HALK ORDUSU, Giap, 7,5 lira
- YAZILAR (1965 - 1970), Mihri Belli, 15 lira
- TÜRLERİN KÖKENİ, Charles Darwin, 20 lira
- İNSANIN TÜREYİŞİ, Charles Darwin, 12,5 lira
- FELSEFENİN BAŞLANGIÇ İLKELERİ, Politzer, 10 lira
- FELSEFENİN TEMEL İLKELERİ, Politzer, 20 lira
- EKONOMİ POLİTİK, P. Nikitin, 10 lira
- İLKEL, KÖLECİ, FEODAL TOPLUM, 10 lira
- KAPİTALİST TOPLUM, 8 lira
- SOSYALİZMİN ALFABESİ, Leo Hubertman, 5 lira
- SOSYALİZM VE BİREY, John Lewis, 4 lira
- DÜNYA KAPİTALİZMİNİN BUHRANI, A. Arzumanyan, 4 lira
- KAPİTALİZM VE DEĞER, Henri Denis, 4 lira
- "TÜRKİYE SOSYALİZMİ" VE SOSYALİZM, M. Erdost, 6 lira
- CİA, VİETNAMDA PASİFİKASYON VE DÜNYA İŞÇİ HAREKETLERİ, 7,5 lira
- SOSYAL DEMOKRATLARIN ÇIKMAZI, G. Söder, vs. 4 lira
- ATOM BOMBASI ÇOCUKLARI, Arata Osada, 4 lira
- SAVCI KONUŞTU SÖZ SANIĞINDIR, Mihri Belli, 2,5 lira
- SOL YAYINLARI, Sanayi Cad. Demir İş Hanı 51, ANKARA